

VALERA JE SNOVAL NAPAD NA DUBLIN

De Valera je ušel sredi toče krogelj. — Republikanski voditelji razpršeni pri poskusu, da strmoglavo vlado proste irske države. — Tekom zborovanja je oddelek proste irske države obkolil hišo. — Zapičba važnih dokumentov.

Dublin, Irska, 4. novembra. — Eamon de Valera je komaj ušel zajetju v tukajšnjem mestu, ko so čete proste države presenetile neko zborovanje republikanskih voditeljev.

De Valera je predsedoval nekakemu vojnemu zborovanju, katerega so se vdeležili poleg njega še Ernest O'Malley, Mary McSweeney, Miss Humphreys ter poveljnika Lasy in Lehane.

Posvetovanje se je vršilo v eni najfinejših hiš mesta, ki je last neke udove, ene glavnih oseb tekom ustaje leta 1916. Zborovalci so sedeli v neki tajni sobi.

Medtem ko se je vršila konferenca, je oddelek vojakov proste irske države obkolil hišo.

Alam je bil takoj oddan, in O'Malley in Lehane sta takoj pričela streljati skozi okna z avtomatičnimi puškami na napadalce. Tekom tega boja je bilo ranjenih več oseb in neki vojak proste irske države je danes podlegel ranam. Sredi najhujšega streljanja je pobegnil De Valera ter pri tem preplezal sedem čevljev visok zid. Zadnji-krat so ga videli sredi pravce toče krogelj. O'Malley, ki je kril beg de Valere s svojim životom, je bil ranjen in ujet. Ostale člane sveta so prijeli ter pri tem tudi zaplenili važne dokumente.

Mary McSweeney bi ušla, a jo je ovirala na begu umetna noga.

Vsa znamenja kažejo, da je razpravljaj republikanski svet o dejstvu, da so se pričele drobiti vrste nerednih ali ustaških čet.

POROKA BIVŠEGA NEMŠKEGA KAJZERJA

Včeraj se je oženil prejani nemški kajzer. — Nevesta je ogorčeno izjavila, da ni zapredla Viljema v svoje mreže.

Dorn, Holandska, 4. novembra. Princinja Hermina iz Reussa je prišla danes v Doorn, ne kot srečana nevesta, temveč s strpčnostjo v svoji duši.

Njene ustnice se bodo sicer smejale, ko bo sprejemala čestitke ljudi, navzočih pri poroki v gradu kajzerja, a v svojem sreču ne bo občutila ničesar drugega kot žalost.

Hermina je prišla v Doorn z odločno voljo, da zmaga in kaznuje. V intervjuu, katerega je dovolila v svojem gradu v Sleziji je razkrila poročevalcu svojo dušo, a ga prosila, naj ne priobči njenih izjav, dokler ne bo odšla iz Nemčije ter prišla na Holandsko.

Vsled tega je mogoče obelodaniti danes ta pogovor.

Poročevalec je vprašal kajzerjevo nevesto:

Kaj pa glede onega skrivnostnega kovčega, ki je baje dospel v Doorn pred par dnevi? Glasi se, da je vseboval krono, katero hoče kajzer lastnoročno postaviti na vašo glavo.

Prvi odgovor princesinje je obzidal v krčevitem smehu.

Za trenutek se je skušala princesinja obvladati, a to se ji ni posrečilo. Vstala je, dvignila roki proti stropu ter pričela jokati.

Sredi neprestanega ihtenja pa je izjavila:

— Torej to je najnojejša laž? Mislim, da hočejo napraviti iz mene nečimurno, ambiciozno stvar. Kako pravite takim v Zdr. državah? Vamp, da. Krona! Da, mogoče iz trnje. Zastrupili so že mojo poroko ter mi dali prvi pojem pekla na svetu.

Princesinja je nato pojasnila, kaj je bilo v onem kovčegu:

— Ničesar drugega kot par mojih knjiž.

Ko jo je poročevalec vprašal, kdo ruje proti njej in njeni zvezi s kajzerjem, je pojasnila:

— Mislim vse one, ki nasprotujejo najini zvezi iz sebičnih ali bolešno-sentimentalnih razlogov. Skušali so preprečiti to zvezo z

SKRČENJE MORNARICE?

Washington, D. C., 4. nov. — Danes se mora predsednik Harding odločiti, če bo ostala ameriška mornarica tako močna kot dovoljuje pogodba s petimi vele-silami, sklenjena v Washingtonu. Proračunski urad je poslal danes v Belo hišo proračun za fiskalno leto 1924, ki vključuje tudi svote, namenjene za mornarico.

V Beli hiši so izjavili, da bo predsednik skrbno preštudiral ta proračun in da bo trajalo več dni, predno se bo konečno odločil.

Vse sredstvi, ki so jim bile na razpolago, prav posebno pa z opravljanjem ter peklenjskim intrigami. Obenem pa so ti ljudje taki strahopetneži, da si ne upajo erhniti besedice v navzočnosti kajzerja ter izlivajo ves svoj srd name.

— Med onimi, ki so se borili proti meni ter me poniževali, je bilo tudi nekaj kajzerjevih sorodnikov, a ti niso bili najhujši. Ti se bore proti meni več ali manj odkrito.

— Glavna opozicija pa je prišla iz vrst onih, ki so čutili, da bodo izgubili svoj plen ali ki so se bali izgubiti svoja mesta.

Princesinja Hermina je stisnila ustnice ter pesti ter nadaljevala:

— Najhujša je kamarila. Poslušajte. Kajzer je danes prav tako osamljen kot je bil tekom svojega vladanja v Nemčiji. Obdaja ga kordon dvorjanov, ki so sami parasi. Ti žive od kajzerja ter mu ne služijo v resnici. Nikdar ne dajo izraza svojemu resničnemu mnenju, razven za hrbotom.

— Ti ljudje so intrigrirali proti meni z nemškimi časopisjem vred, ki je priobčevalo grozne laži, tikačje se moje osebe. Seveda nočem vključiti v svojo obsodbo vseh onih, ki stoji kajzerju blizu. Med njimi je par odličnih mož kot naprimer admiral von Rebeur.

Von Rebeur je bil v Združenih držav ter ima vsled tega širše obzorje. On pozna tudi posebnosti ameriškega časopisja ter ameriških častnikov.

Glede kajzerja je rekla:

— Viljema ne razumejo ljudje dobro. V številnih ozirih je kot otrok. Vsakemu zaupa pošteno in brez pridržka. Malo mož v zgodovini je bilo tako brez prijateljev. Žalostno je zreti na osamljenje, ki je bilo njegova usoda tekom zadnjega leta.

MAJNARJI V BUTTE

V SVOJI LASTNI UNIJI

Po osmih letih hudega prizadevanja se je organiziralo dvanajst tisoč majnarjev. Organizacija se imenuje Butte Mine Workers Independent Union.

Butte, Montana, 3. novembra. Po osmih letih, tekom katerih so bili brez vsake organizacije, bo dobilo dvanajst tisoč rudarjev v Butte rudarskem okraju unijo, potom katere bodo vodili vse svoje posle s kompanijami. To je posledica razprav, ki so se vršile več tednov med zastopniki kompanij ter mož, zaposlenih v rovi. Ko so bili brez vsake organizacije, so dobivali ljudje po \$4.25 na dan. Može, ki so zastopali Industrial Workers of the World so skušali vprizoriti stavko za šest dolarjev na dan in šesturno delo. To pa se jim ni posrečilo. Ko je poleglo malo vznemirjenje, ki se je pojavilo vsled tega napora, so kompanije postovoljno zvišale plačo ljudi za petdeset centov na dan.

Takoj so nato pričeli može, zaposleni v rovi, organizirati svojo lastno unijo, ne oziraje se na radikale, ki so skušali uveljaviti stavko.

Vršile so se številne konference med rovkimi upravitelji ter komiteji delavcev. Na enem teh zborovanj so predložili upravitelji osnutek pravilnika za tako organizacijo v domnevi, da bo dober in sprejemljiv. Delavci pa so zavrnili ta osnutek ter pripravili svojega lastnega, katerega so konečno upravitelji tudi sprejeli.

Rudarji so se sedaj organizirali v zvezo, ki ima uradni naslov Butte Mine Workers Independent Union. Beseda Independent, ki predstavlja del uradnega naslova, pomenja, da bodo delavnosti ter organizacije omejene na Butte okraj in da ne bo stopila ta organizacija v nikakovo zvezo z organizacijo rudarjev in topilev, ki je sledila stari Western Federation of Miners.

Nova organizacija noče imeti nikakih stikov z organizacijo mednarodnih rudarjev in topilev, ker je izginila stara Butte Miners Union, ki je bila mogoče ob svojem času. Radikalni element pa je leta 1914 uničil to organizacijo radi nezadovoljstva članov, ki niso bili zadovoljni z visokimi amentami, katere je pobirala uprava ob vsaki priliki.

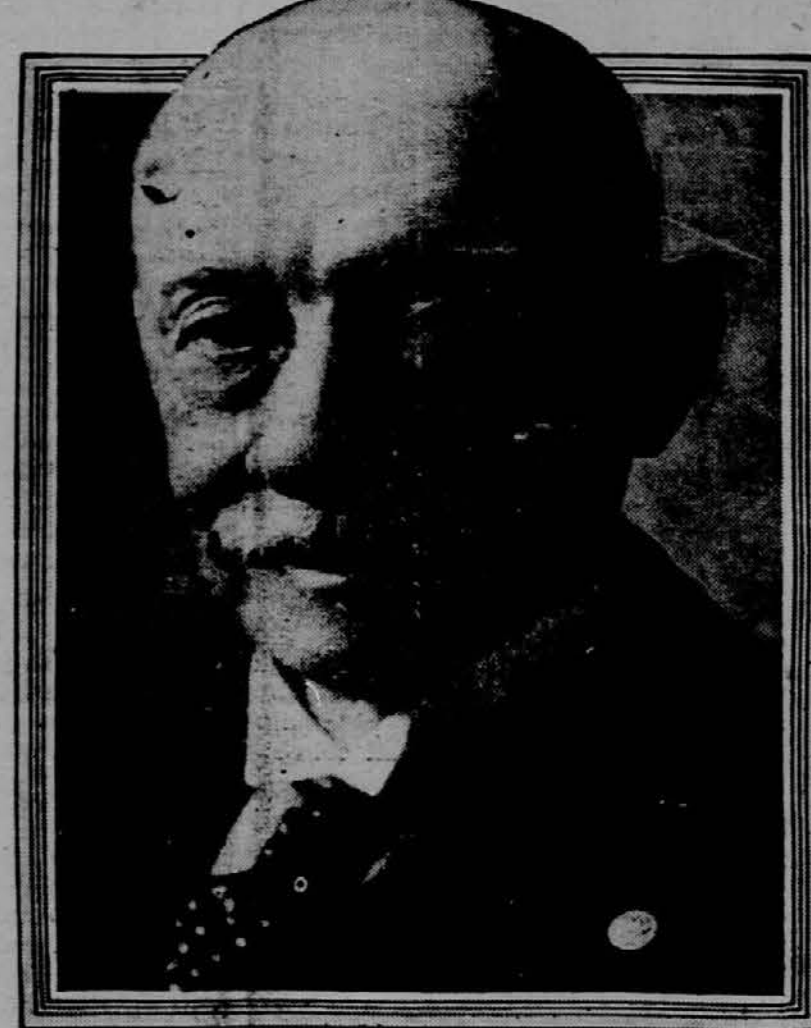
Dne 13. junija imenovanega leta se je pripravila Butte Miners Union, da proslavi obletnico svojega obstoja, — kot je delala to že več let, — z veliko parado ter uspešnim dela. Radikale so razpršili parado še predno se je pričela ter navtili nato na unijsko dvorano, katero so uničili ter pometali na cesto vse, vključno blagajno, katero so nato odvedli iz mesta, razbili ter oplenili.

Ko se je razburjenje nekoliko poglobilo, so popravili dvorano in vse je šlo več ali manj gladko naprej do dne 23. oktobra zvečer, ko je prišel v Butte Charles J. Moyer, predsednik Western Federation of Miners, da uravna celo stvar. To je bil signal za nadaljnje in izruh.

Moyer in njegovi somišljeniki so se morali dejanski zabarikadirati v unijski dvorani. Pročelje poslopja je bilo uničeno vsled eksploziv dinamita. Mayer in njegovi tovariši so pobegnili skozi okna v ozadju poslopja. Tekom teh izgrediv je bil ubit en človek in več jih je bilo ranjenih.

To pa je obenem značilo konec stare rudarske unije. Može, ki so napravili konec tej organizaciji, so ustanovili nadaljno unijo ter dejanski obvladali mesto in celi okraj več kot dva meseca, tem okraju organiziran.

OSEMDESETLETNI ŽENIN.

Slika nam kaže Horace L. Hotchiss, osemdeset let starega new-yorskega finančnika, ki se je pred kratkim poročil z mlado Miss Lucy May Johnson. Če bi ne imel milijonov, bi ga najbrže ne vzela.

PROSPERITETA JE PROKLETSTVO DEŽELE.

Chicago, Ill., 4. novembra. — Preveč prosperitete in zloraba denarja sta vzrok razuzdanosti, ki jo je opaziti po celi deželi, številnih umorov, katere izvrše ženske ter drugih senzacij. — Tako je izjavil podpredsednik Coolidge ki se je ustavil tukaj za par ur na svojem kampanjskem potovanju.

Ljudje imajo preveč denarja ter ga ne znajo pravilno uporabiti, — je rekel. — Dobro življenje ni bilo nikdar tako visoko in slabo življenje nikdar tako nizko kot danes. (S tem je mislil, da niso delavci še nikdar tako slabo živeli kot danes, in da se niso bogati še nikdar tako gostili kot v današnjih dneh.)

MILLER PRAVI, DA BO ZMAGAL.

Washington, D. C., 4. nov. — Charles Hilles, načelnik republikanskega narodnega komiteja za državo New York, je obrazložil danes predsedniku Hardingu politični položaj v njegovi državi.

Republikanski voditelji v New Yorku so prepričani, da bodo zmagali vsi njih kandidati, vključno gubernerja Millerja. Rekel je, da nima republikanska stranka nobenega poviča za vzne-mirjenje. (S tem se tolažijo republikanci, a večina je mnenja, da bodo zmagali demokratje ter moka-kraci, brez ozira na farmerje v severnem delu države.)

Omalovaževali so postavbe in uradniki niso mogli ničesar storiti. Konečno je poslal gubernerv Butte državno milico in okraj se je pomiril. Medtem ko pa so pre-jeli delati rudarji pod varstvom svoje mogočne unije, so delali se-daj brez vsake organizacije.

Celih osem let se je nudi vsled tega čuden prizor, da je delalo največje rudarsko taborišče na svetu z ljudmi, ki sploh niso bili organizirani, dočim je bila vka-ka druga panoga industrije krog Butte okraja organizirana ter je poslovala na temelju dogovora med podjetniki in delavskimi organizacijami.

Sedaj, ko je bila ustanovljena nova neodvisna unija rudarjev, je postal slehni razred dela v celi okraj več kot dva meseca, tem okraju organiziran.

BAVARCI SO VEĐNO BOLJ NEZADOVOLJNI

Številni domnevajo, da bo poroka kajzerja signal za revolucijo na Bavarskem. Nazadnjiaki iščejo voditelje.

Monakovo, Bavarska, 4. nov. Poroka v Doornu bo mogoče signal za monarhiste na Bavarskem, da vprizore svoj dolgo nastopel puč ali ustajo na Bavarskem, soglasno z naziranjem v številnih tukajšnjih krogih. Glavni faktorji v napetem položaju Bavarske izjavljajo, da so krože-če govornice le odmev strahu, ki se pojavlja od časa do časa, ki pa dosedaj ni bil še nikdar utemeljen. Uspehi fašistov v Italiji pa so iznova obodril nemške in posebno bavarske reakcionarce.

Prejtnji kronprince Rupprecht je ponovno odločno izjavil, da nima nobenega stika s poročanim gibanjem ter da se ne bo vdeležil nobenega poskusa, da se nanovo uvedlavi monarhijo na Bavarskem. Socialistično časopisje Monakova pa svari občinstvo, naj bo pozorno na dan 5. novembra. Izjavlja obenem da je bil določen 11. november za "Der Tag", nam-reč za dan osvete ter povratka starega reda.

Nekemu reakcionarnemu voditelju so burno ploskali na nekem zborovanju, ko je omenil uspehe italjskih fašistov ter rekel:

— Bavarska bo tudi dobila svo-jega Mussolinija, če ne bo mogo-če na drug način uveljaviti javne-ga reda. Življenske razmere bi bile boljše pod nacionalističnim režimom kot pa pod ljudsko vlad-do.

KATEDRALA V RHEIMSU OROPANA.

Pariz, Francija, 5. novembra. Ponoči so vdrli neznani lopovi v zakristijo katedrale v Rheimsu ter odnesli dragocen kelih kardinala Lucomsa. Kelih je ves pokrit z dragulji.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

MUSSOLINOV KLIC AMERIŠKIM LAHOM

Ameriškim Italijanom je poslal pozdrave ob priliki obletnice "zmage" nad Avstrijo. — Cela dežela je praznovala ta pomembni dogodek. — Mussolini si postavlja za vzgled stare Rimljane. — Tudi kralj je igral svojo ulogo v komediji.

Rim, Italija, 4. novembra. — Ministrski predsednik Mussolini je poslal danes naslednje poročilo Italijanom, živečim v Združenih državah:

— Ob četrti obletnici "naše" zmage me veseli poslati sporočilo dobrih želja vsem Italijanom, živečim v Severni Ameriki. Prav kot se je mladina, ki se je vrnila "zmagoslavna" iz zakopov, zvezala v povezke ali butare (fascies) rimljanskih zmagačev (ali čujete bombastični ton italijanskih strahopetcev?) ter dala s tem narodu ritem življenja, vreden zmage, tako se morate tudi vi pridružiti v imenu Italije idealnim sponam ki vežejo Italijane, čeprav živite izven meja svoje dežele.

— Združeni boste lahko sodelovali z večjo čilostjo ne le za svoje lastno prosperiteto, temveč tudi v prid plemenitega naroda, v kojega sredi bivate. Italija se je dvignila iz zmage pri Vittorio Veneto večja in bolj vzvišena. Ta zavest vas mora napraviti še bolj ponosne, da ste Italijani ter vas napotiti, da poveljčujete vsepovsod ime Italije.

— Viva Italia! Viva America! Danes so praznovali četrto obletnico "zmage" nad Avstrijo.

Kralj Viktor Emanuel, ministrski predsednik Mussolini, vsi člani kabineta ter poslaništvo so se vdeležili slovesne maše v cerkvi Santa Maria degli Angeli. Nato pa so obiskali grobišče Nepoznanega vojaka.

Prikrak so praznovali to obletnico oficijelno in javno. Ko je dospel Mussolini v cerkev, ga je pozdravil dekan v družbi visokih državnih uradnikov. Nato se je pripeljal kralj s svojim priboi-škom. Mussolini ga je sprejel in skupno sta čitala napis na cerkvenih vratih:

— Kralj, vlada in narod se pobožno spominjajo nepoznanega vojaka ter vseh slavnih mrtvih, želeč domači deželi srečo v bodočnosti.

Fašistovski voditelj je nato povedel kralja na rezervirani prostor ter zavzel nato svoj sedež poleg članov dvora in vlade.

Iz cerkve so se odpeljali kralj, člani kabineta in diplomatje po Via Nazionale k spomeniku kralja Emanela I. Prizor, ki se je mudil tam, je bil ganljiv. Matere padlih vojakov, nosače svetinje in odlikovanja svojih mrtvih sinov so se zgrinjale krog spomenika, in grobišče Nepoznanega vojaka je bilo posuto s cvetjem.

Mussolini je izdal povelje na vse inozemske zastopnike Italije, v katerem se glasi, da ne smejo dati nikakih intervju-jev časnikarjem, ne da bi vprašali preje

vlado za dovoljenje. Vsem inozemskim zastopnikom, ki se mu-de sedaj doma, je tudi ukazal, naj se na mestu vrnejo na svoja mesta, ker je njih služba v inozemstvu, ne pa doma.

Grof Sforza, italjanski poslanik v Parizu, bo dospel še danes v Rim, da se posvetuje z ministrskim predsednikom.

Trije ljudje so bili resno ranjeni tekom nekega napada na fašiste, ki se je završil včeraj v Adria. Fašisti so razbili notranjost socialističnega kluba. Tekom nemirov, ki so se završili v provinci Catania, so bili ubiti trije ljudje.

Vodstvo italjanske socialistične stranke je izdalo manifest, v katerem se glasi, da se socializ-stom ni treba bati fašistov, ki bodo kmalu izginili s površja.

VELIK VIHAR V OKLAHOMI.

Drumright, Oklahoma, 4. nov. Pet ljudi je bilo ubitih, petdeset poškodovanih, več nadaljnjih po-grešajo vsled tornada, ki je za-del včeraj zvečer petrolejska polja v bližini tukajšnjega mesta.

Tornado je obiskal nato vas Manneford, ki leži nekako pet in dvajset milj severozitčno od tukaj.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE-DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj se bile naše cene sledele:

Jugoslavija:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.50
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$22.00
500 kron	\$ 2.40	10,000 kron	\$43.00

Italija in sasedeno ozemlje:

Razpoložila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.70	500 lir	\$23.95
100 lir	\$ 4.90	1000 lir	\$45.00
300 lir	\$13.95		

Za pošiljavo, ki presegaje znesek dvajsetstotih kron ali pa dvajsetih lir dovoljujejo po možnosti še posebni popusti.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dope poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(VENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For One Year (12 Issues) \$5.00	For New York for one year \$7.50
For Six Months (6 Issues) \$3.00	For New York for six months \$4.50
For Three Months (3 Issues) \$1.50	For New York for three months \$2.25
For One Month (1 Issue) \$0.50	For New York for one month \$0.75

Subscription Yearly \$5.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebne pošte ne prištevajo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejeto bivališe nanaša, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2878

ZAKLJUČENA PREISKAVA

Komisija, katero je imenoval newyorški župan Hylan in ki je dobila nalog, naj preišče razmere v stavkarskem premogarskem okraju, kjer pašujeta Berwind-White premogarska kompanija ter Consolidation Coal Company, je zaključila svoje delo.

Zaslišala je veliko stavkajočih pomogarjev, njih žena in otrok ter se na lastne oči prepričala, v kaki bedi in kakem pomanjkanju žive stavkarji, boreči se za svoje elementarne pravice.

V svojem ugotovili, ki kaže odkritosrečno ogorčenje nad tem, kar so videli in doživeli člani komisije, pravi komisar Hirschfeld, da ni živel še nikdar noben egiptovski faraon, ki bi na tak način priganjal na delo svoje sužnje, gradeče piramide, kot priganja Berwind svoje delavce. Tudi ni bilo še nikdar nobenega ruskega carja, ki bi bil tako avtokratičen, kot so plačani priganjači in orodja ro-paželjnih zastopnikov velikega biznesa.

To so odločne in iz srca prihajajoče besede; a besede, katerim ne sledi dejanja, ne pomenjajo ničesar.

Komisar je takoj v pričetku svojega ugotovila izjavil, da bo imela preiskava komisije najbrž za posledico, da bo občina New York prevzela ter na svoj račun obratovala newyorške podzemljiske železnice, katere "rona" sedaj Berwind, ki je načelnik ravnateljskega sveta Interborough Rapid Transit Company ter eden ravnateljev Pennsylvania železnice.

Ta Berwind prodaja samemu sebi premog, katerega prevaža po železnici, pri kateri ima tudi veliko besedo.

Kaj ne, krasni izrodki blaženega kapitalističnega sistema, kateremu je izročena prosta Amerika?

Zato je tudi premog, katerega kupujejo podzemljiske železnice tako strašno drag ter imajo tudi kompanije vedno "deficit", vsaj na papirju ter mejo na ta način javnosti pesek v oči.

Druga stvar pa je, če bo res mogoče izvesti ta radikalni korak, kajti roparski interesi velikega biznesa se bore za dobiček in masne dividende kot se bori levinja za svoje mladice. Alarmirali bodo brez dvoma celo deželo v slučaju, da bi se kaj takega poskušilo ter pozvali zvezno vlado, naj zavaruje "femeljne pravice" prostih Amerikancev, med katerimi je tudi pravica brezobzirnega odiranja ter izkoriščanja mase naroda, ki je premalo zavedna in pre slabo organizirana, da bi se znala braniti ter pokazati svojo moč.

Poročilo komisarja Hirschfelda je eminentno človeški dokument.

Kaže nam namreč zev, ki zija med požrešnim, nikdar sitim kapitalizmom ter masami delavskega naroda, ki vojujejo neizprosno in neprestan, obupen, a vendar smotren boj za življenje in obstanek.

Upajmo, da bo obodil vsaj nekaj sadu.

Dopis.

Claridge, Pa.

Sedaj je pa že minilo nekaj časa, odkar sem se bil zadnjič oglašil. Well, posebnosti itak nisem imel, drugo je pa bilo vse po starem. Sedaj ga kar za smrt kopamo in prešajujemo, samo Bog daj dosti volčkov in železniških voz. Ker že sedaj ameriški narod zmerno, naša krivda ne bo. Naj potem oni, ki so nas letošnje poletje z grdo hoteli spravili v rove, pripisujejo krivdo drugim in ne nam. Mi bomo že storili svojo dolžnost, da bomo na ladali vse, kar nam bo prišlo pred nos.

Tukaj na Mecali nas je sedaj že skoraj dovolj. Bivši najetniki se le počasi umikajo, najrajši bodo ostali. Kar je nas bilo starih, smo večinoma dobili nazaj svoje prostore, razen nekaterih, ki so odlazili, so morali nazadnje skozi cenzuro, ker so se zanašali preveč v zmago. Toda s časom pridejo nazaj vsi. Organizatorji, kateri so zmiraj pri rokah, so bili sicer na pravili poskus, nas zopet spraviti na dan, toda ni šlo. Tako do spomladi ga bomo že kopali, potem če se nas zadrževa, pa lahko zopet po-močno naše lopate na stran, ker kot kaže trpita se ba s sovragom se spoprijeti. Že opazujemo, da bi nas

Iz Slovenije.**Napad dveh roparjev.**

V Očeslaveh v gornjeradgon-skem okraju so aretirali 20letnega Jožefa Mojnika, ki je pravkar zapustil mariborsko kaznilnico, in njegovega pajdaša Jakoba Kranjca, ki sta napadla Ant. Filipca in mu otropala njegovo harmoniko.

Velika tatvina na železnici.

Med vožnjo v II. razredu iz Melike v Ljubljano je bil 29. sept. priporjen nemškega viteškega reda Valerijanu Učaku ukraden usnjat kovčeg, v katerem je imel poleg razne duhovske oblike dvojno zlato verižico s križem nemškega viteškega reda. Skupna vrednost teh stvari znaša 40.000 kren.

Pet let je minilo

dne 8. oktobra, odkar je preminil naš veliki voditelj dr. J. E. Krek.

Ljubljano je obiskal

apostolski nuncij, papežev poslanik v Jugoslaviji, Hermenegild Pellegrinetti. Ogledal si je vse katoliške zavode in naprave ter sprejel odposlance vseh katoliških organizacij. "Donadlub" pravi, da visoki gospod baje dobro govoril — slovenski.

Zvonove si bodo nabavili

Iz Lokvice pri Metliki poročajo: Tudi v naši vaši so sklenili kupiti nove zvonove. Pes, da to ne gre brez poštvenosti in edinstvi, pa saj so morali nekdo tudi naši predniki s težavo kupiti one, ki nam jih je ugrabila nenasitna vojna. Obrnili smo se na naše Amerikance. In glej, naši zavedni rojaki so priskočili na pomoč. G. Anton Nemanič je poslal v Jolietu nabranih 40.000 K za zvonove! Bog naj stotero peplača vsem darovalcem! V Podturnu-Toplach pri Novem mestu so priredili ljudsko zabavo, katere dobiček je namenjen za zvonove, katere upajo kmalu dobiti. Pri zabavi je sodeloval pevovodja in kapelnik Daniel Cerar.

Desetletnica gasilnega društva.

V nedeljo 8. oktobra je v Brusnibaj praznovalo gasilno društvo desetletnice svoje ustanovitve.

Hišni požar.

V stanovanju blaginjarkarke v mariborskem mestnem kopališču se je vnela žerjavica. Ogenj je uničil nekaj hišne opreme in naredil za 7000 kren škodo.

Osvobodilna slavnost v Libelčah.

Iz Dravograda poročajo: Dne 1. oktobra se je vršila v Libelčah nad Dravogradom, ki so bile dne 30. septembra v smislu sklepa razmejitvene komisije službeno predane jugoslovanskim oblastem, velika narodna svečanost v proslavo osvoboditve. Prijazna koroška vas si je nadela praznično obleko. Vse hiše so bile v zastavah in zelenju. Proslave se je udeležila velika množica in daljaje okolice. Tudi mnogo Mariborčanov je prispele; pridružili so se okoličnim in Dravogradčanom in z njimi skupno, z godbo na čelu, odšli v Libelče, kjer jih je pozdravil domači, a med avstrijsko okupacijo izgnani župnik Vogrinec. Guštanjski župnik dr. Cukala je podarjal v svojem nagovoru slovesen trenutek, ko so se Libelčice zopet združile s svojo domovino Jugoslavijo. Poslanec dr. Kukovec, ki je prišel iz Prevalj, pa je orisal lepo in veliko bodočnost, ko jo ima Jugoslavija v nasprotju s propadajočo Avstrijo. Nadičiteljeva hčerka Milka Močnikova je ganljivo deklamirala primerno pesmico. Slavnost je zaključila cerkvena slovesnost, ki ji je sledila lepa narodna zabava.

Življenja se je naveličala

kuharica R. Debeljak pri kleparju Jakobu Pliglu na Tržaški cesti v Ljubljani. Izpila je v samomir-nem namenu steklenico lizola in padla kmalu v nezavest. Prepe-ljali so jo takoj v splošno bolnico, kjer so ji izprali želodec in ji se pravočasno rešili življenje.

Domača industrija.

Z Jesenice poročajo: Na jesen-ski osnovni šoli se poučuje že nad leto dni v posebnem popoldan-skem tečaju takozvano žensko rečno delo "teledo". Ta tečaj je spravljen v življenje neumorno de-lavni nadzornik za pospeševanje ženske obrti Ivan Vogelink. Od-sek za pospeševanje te obrti vzdr-žuje tudi potrebno učno pomoč, in hčere tovarniških delavcev, ki se

udeležujejo tega tečaja, so prav hvaležne imenovanemu nadzorni-ku, ker jim sedaj pade marsikak dinar v žep, kar jim lajša težko življenje. Da se da tudi na deželi kaj doseči v blagor ljudstva, nam dokazuje ravno ta tečaj. Svoja dela je tečaj imel deloma razstav-ljena na razstavi koncem šolskega leta in ob času vseskovskega zleta v Ljubljani na razstavi, ki jo je priredil odsek za pospeševanje ženske obrti v ljublj. prostorih.

Preselil se je iz Ljubljane

bivši ravnatelj dež. bolnice dr. A. Kraigher. Kakor je vsimeno spo-ročil svoji rodbini, se dr. Kraigher nastani za nekaj časa v svrhu na-daljšnih študij v Münchenu, potem pa se stalno naseli na Gorškem.

Himen.

V Ljubljani se je inž. Vladimir Starč, industrialec iz sin graščak na Koloveu Feliksa Starč dne 30. septembra poročil z gospico Jelko Naglas, hčerko ugledne ljubljanske rodbine Bretl-Naglas.

Smrtna kosa.

V Poljanah nad Škofjo Loko je dne 1. oktobra umrl strojar in hišni posestnik Pavel Klobovec po težki bolezni v starosti 66 let.

Celjske novice.

Ker v zadnjem času nastavlja-je nemške in takozvane nacionalizirane trdvice, kjer pa so ostali Nemci še na vodilnih mestih, vedno večje število inozemcev, pred vsem iz Avstrije, pod pretvezo, da na domačem ozemlju ni izvežba-nih delovnih moči, je oblast odre-dila revizijo vseh v mestu in oko-lišču celjskega okrajnega glavar-stva zaposlenih nastavljenec.

Vsled premalega zanimanja od strani slovenskega meščanstva in vsled pomanjkanja za vodstvo sposobnih ljudi, je celjska požar-na bramba še do danes ohranila nemški poveljevalni jezik. Opeto-vana pogajanja za reorganizacijo niso rodila nobenega rezultata, na-sprotno nemško vodstvo društva je odklonilo vsakega Slovenca, ki se je prijavil, ker baje nimajo uni-forme in potrebne orodja. Ko je mestno podarilo požarni bram-bi za leto 1922. 10.000 kren pod-pore 4 pogojem, da uvede sloven-ski poveljevalni jezik, je nemško vodstvo ta znesek drzno odklonilo.

Prijemajo vse to, ker se čitajo zadnji čas po celjskem nemškem listu cele jeremijade za prispevke. Slovensko občinstvo bo z ozirom na navedene dogodke vedelo v tem slučaju primerno postopati. Uvedene so že vse predpripave, da se vprašanje celjske požarne brambe ugodno reši.

Da bo s časom odgovarjal stalež mestne celjske in okoliške policije danim varnostnim razmeram, se je s koncem septembra 1922 zopet vpoklopilo pet uslužbenec celjske državnice policije.

Marija Kralj, doslej zaposlena pri celjski zlatarki, je nedavno od-potovala s svojim bratom Ivanom iz Hrastnika v Gradec. Pred od-hodom iz Celja pa je pri deloda-jalcu ukradla večje število juve-lov, briljantov, uhancev, zapeljati in nekaj zlatega denarja. V Grad-cu pri prodaji ni imela sreče. Bila je aretirana in oddana tamka-j-snjemu deželnemu sodišču. Zaradi soudeležbe je bil aretiran tudi brat Ivan. Svoječasno ju izroči celjski okr. sodnišči. Po dosedanjih cenit-vah je 100.000 kren škodo.

Osumljen komunist.

Erhart Poznič iz Zagorja, ki je veljal za komunisto in svoječasno pobegnil v Nemčijo, ker se je tudi osrednje vlada zanimala za njega, se je nedavno vrnil iz Nemčije preko Koroškega. Bil je pri pri-hodu od orožništva zapet in pri-držan. Kazenske preiskave, ki se vodila zoper njega pri okrajnem sodišču v Piberku, odnosno pri okr. sodišču v Mariboru in v Ce-lju, pa ni dovedla do takih rezul-tatov, da bi se ga moglo obdržati še naprej v preiskovalnem zapo-ru. Vsled tega je bil Poznič zo-pet izpuščen na svobodo.

Drzna tatvina v Ljubljani

Ko se je gostilničar Andr. Roz-man iz Horjula mudil pri ljublj. mitnici na Gosposvetski cesti, je drzen zlikovec porabil to priliko, skočil na voz ter odpeljal nezna-no kani voz in konje. Rozman ima 65 tisoč kren škodo. Tatu se nimajo.

Peter Zgaga

Včeraj se je poročil bivši nem-ski kajzer s princezino Hermino. Poroča se je izvršila mirno, deloma priprosto, brez posebnih svečanosti.

Ko to pišem, mi prihaja v spom-in značilnost, ki se je pripetila ob prvi poroki nemškega kaj-zerja.

Kot znano, se je bil tedaj poro-čil z Avgusto Viktorijo, neizku-šeno punco, ki ni ničesar vedela o svetu. In še toliko manj o nem-skem narodu.

Naslednjega dne po poroki je baje sramežljivo rekla kajzerju: — O, to je krasno! Zakonski stan je nekaj nebeskega! Povej mi, ali je tudi priprost človek, či-sto navaden Nemeec, deležen ta-kega užitka?

— Seveda, — je odvrnil kaj-zer.

— O, srečen nemški narod! — je vzkliknila. — Ničesar ti ne manjka!

V roke sem dobil senzacional-no rimsko-katoliško-slovensko pu-blikacijo "Ave Marijo", tiskano petnajstega avgusta letošnjega leta.

To je biserno čtivo, to je silna modrost.

Kdo bi se ne razjokalo, ko čita-milo prošnjo strička-Zakrajška: Vse otroke prosim, naj te dni za-me veliko molijo za poseben na-men.

In na drugem mestu: Da, Joe, prosim te, le spominjaj se me v molitvi, potrebujem molitve!

Ali so morda kaki računi za-padli tam v daljni Čikagi? Ali ni poštar prinesel toklika kot je striček pričakoval?

Rev. I. C. Smola je objavil v isti številki "Zadnje besede umirajočega".

Ker sestavka nisem čital, ne vem, kakšne so bile tiste besede. Skoraj bi rekel, da je umira-joči dejal: To smo mi, ki smo Francejina služili!

Isti Smola tudi piše:

Neki človek je padel med raz-bojniko. Bil je to res nesrečen človek. Razbojniko so ga oropali vsega, kar je imel, ranili ga teško in pustili napol mrtvega ležati na cesti. Takih nesrečnikov, ki padejo med razbojniko, je še dan-danes veliko število...

Kdo ve, koga je mislil s temi srečniki? Pa že vsaj ne tistih ro-jakov, od katerih je kolektal denar za Družbo sv. Mohorja, pa jim niti pildka ni dal v zameno, kaj šele knjig?

Nekdo je čez noč obogatel. Pred par dnevi ni imel še ni-česar, sedaj pa sedi na tisočakah. Kupil je debelo knjigo in sedaj študira po petnajst ur na dan. S čim se bavi? S filozofijo, u-metnostjo, naravoslovjem?

Ne, prijatelji. Kazenski zako-nik študira.

Iz Budimpešte poročajo, da je hotela tam neka ženska zamenja-ti svojega otroka za živo gos, pa so jo še pravočasno aretirali. Moj Bog, gos je pa res vsega zmožna!

Ko se je v Doornu kajzer po-ročal, je neki cesarjev sin polo-žil na grob svoje matere venec z napisom: "Mrtvi mučenici". Ali bi ne bilo boljše, če bi po-slal novi cesarici v Doorn doti-čni venec z napisom: "Živi muče-nici".

V stanovanje ameriškega slo-venskega "umetnika" Gosjaka v Bethlehem so vdrla tatovi. Na steni je imel veliko sliko, svoje najnovejše "umetniško" delo. Sliko so previdno izrezali iz okvirja.

Okvir so vzeli, sliko pa pustili.

Oni državljani, ki pozabijo vo-liti, volijo, da bodo pozabljeni.

Jugoslovanska**Katoli. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MORRIS MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravniški odbor.

VALENTIN PIRC, 750 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON DELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavna tajnika. Vse prošnje naj se pošilja na pred-sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniš-ka splošna naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor reči postati član te organizacije, naj se zjari tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi: s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Kredit za prehrano pasivnih po-krajin.**

Iz Beograda se poroča: Upravi-odbor Narodne banke je sporočil ministrstvu za socialno politiko, da je za prehrano pasivnih krajev v Dalmaciji, Hercegovini, Črni-gori in Sandžaku dovoljenih 55 milijonov dinarjev. Minister za so-cialno politiko dr. Žerjav je za-hteval 70 milijonov. Denar se bo izplačal pri domačih bankah, ki imajo kredit pri Narodni banki. Narodna banka bo menice pozne-je reeskomptirala.

Veleizdajniški proces v Subotici.

Kakor smo že poročali, se je v zadnjih dneh vršil v Subotici vele-izdajniški proces proti odvjetniku Vargi in tovarštem. Tekom raz-prave se je pokazalo, da je del ob-tožencev, zlasti odvjetnika dr. Var-ga in dr. Hajdu, železniški urad-nik Ignatz in tiparica Klara Sza-bó, zapleten v obsežno zaroto pro-ti Jugoslaviji. Osem obtožencev je bilo obsojenih zaradi veleizdaje in špijonaže, in sicer dr. Varga in Klara Szabó na 15 let, Ignatz na 12 let dr. Hajdu na 10, Nemeth na 8, Volgy na 6, Demeter in Ve-reschanyi pa na 5 let težke ječe. Ostali so oproščeni.

Kredit za prehrano pasivnih po-krajin.

Iz Beograda se poroča: Upravi-odbor Narodne banke je sporočil ministrstvu za socialno politiko, da je za prehrano pasivnih krajev v Dalmaciji, Hercegovini, Črni-gori in Sandžaku dovoljenih 55 milijonov dinarjev. Minister za so-cialno politiko dr. Žerjav je za-hteval 70 milijonov. Denar se bo izplačal pri domačih bankah, ki imajo kredit pri Narodni banki. Narodna banka bo menice pozne-je reeskomptirala.

Romantika samostana Dečani.

Kakor poročajo beograjski listi, se nahajata v samostanu Dečani dve že skoraj okameneli sveči, ka-teri je samostanu darovala carica Milica leta 1390 in "kateri naj priže tisti, ki bo masčeval Koso-vo". To ho izvrši kralj Aleksan-der povedom kronanja kralja in kraljice ali pa ob priliki vstelič-nja patrijarhije v Peči.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naročnikom Glasa Naroda v dr-zavi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. JOHN FABIAN,

kateri je pooblaščen nabirati na-ročnino za naš list, zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor-mogoče naklonjeni.

Slovenian Publishing Co.

3282 IZTISOV

je bilo prodanih z
današnjem dnem.

Zavedajoč se izborne kakovosti izbrane vse-bine Slovenskega-Amerikanskega Koledarja smo letos tiskali 2000 iztisov več kot prej-snje leto.

K bogati vsebini koledarja so prispevali:
A. J. Terbovec, dr. Grahek, M. Pogorelec,
F. Oklašen in drugi.

Večji in boljši koledar za isto
ceno kot lansko leto.

Cena za Ameriko in Jugoslavijo

40c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street

New York

Od Tomska do Petrograda.

Jos. Zupančič.

Štiri mesece sem užival raj na zemlji. Naveličal sem se. Sedemletno življenje v deželi čudežev mi je bilo pojem o daljavi in času. Postal sem Rus, pravi "Vanika", ki mu zadostuje vreča suhega kruha in zvesti spremljevalec — čajnik, pa vam prepotuje pet, šest tisoč kilometrov kot naš rodoljub od Ribnice do Ljubljane. Torej na pot!

Letos je bilo, v marcu mesecu. Zima sibirskaja, 40 od ničlo. Pa kam? Vseeno kam, samo na pot! V Afriko, v Avstralijo, samo da potujem, da se rešim raja na zemlji. Kako? Prav preprosto, sedeš na vlak in hajdi, kajne? Ne, motite se. Gubevjak (urad za izseljevanje) dovoljuje transport. Tam to ne gre kot pri nas. Hiti sem v gubevjak. Prepričujem, da sem Evropejec, da sem prišel po motoma v raj, slabo se počutim, želim si nazaj v Evropo.

"Želite? Kupite si vozni listek, pa se izpolni vaša želja. Na državne stroške ne pošiljamo ujetnikov več."

Hitim na postajo. Koliko stane vozni listek do Petrograda? Tri in pol milijona rubljev. No, pa sedim zopet v galošah. V žepu nekaj nad petdeset tisoč. Zopet nič. Živeti ne morem, umreti ne smem kaj naj počnem?

Mislil sem dan, mislil dva, tedni dni sem premišljal, vse zaman. Petdeset tisoč v žepu se noče izpremeniti v tri milijone, ne, stopil si so kot sneg: kupil sem dvakrat tobaka, dve škatlici žveplen, ki je bila kača na mestu petdesettisočaka. Kaj pa sedaj?

Rešila me je streha. Pri nas bi ljudje ne verjeli, tam je res. — Nasproti stanovanju je stala dvonadstropna hiša, prazna, stene in streha. Streha je bila pokrita s pločevino. Zlezal sem ponoči na streho, odtrgal, s kleščami dvanaest listov pločevine, drugi dan pa sem jih prodal za tri milijone. Drugo je posodil Grigorij Timofejevič. Ura, gotovo!

Hitim na kolodvor, z menoj prijatelj iz Bosne z ženo. Se je tudi naveličal življenja v raju. Vozni listki so v žepu, torej potujemo. Na kolodvoru strahota. Ljudje stoje kot slanihi v sodku, nikamor ne zlezajo. Poskusili smo tu — tam, zlezli smo na peron. Vozi-jo semintja živinske vagona, manevrirajo, Vreče, večje, kriče, ne verjetno beganje semintja. Ljudje naskakujejo vlak, lomijo se košare, trgajo se krila, kriče ženske, plakajo otroci — pekel, pravi pekel.

Hvala rdečearmeju, ki nas je rešil! Po glavah atakujočih je pomagal prijatelju iz Bosne, za njim sem smuknil jaz, z družinami močmi sva potegnili v vagon še njegovo ženo. Hej, potujemo! Sto kilometrov do prve postaje. Stali smo tako tesno, da nisem mogel premakniti noge.

V Tajgi presteži na poštini vlak. Dvakrat na teden vozi iz Irkutska v Moskvo; to je glavna in edina proga v neskončni Sibiriji. Tudi v Omsku moramo presteži na severno progo. Prestesti! Lasje se mi jeziijo, ko čujem to besedo. Še danes se je ne spominjam rad. V Tajgi smo čakali dan, čakali smo dva dni, končno je prišel vlak. Čuli smo, ki je zapel zvonček, vlak je komaj zapustil bližnjo postajo, pa so se postavili vojaško stražo pri vseh vratih. Bajoneti vsepovsod. Ne sem, ne tja, stoji kjer stoji. Kaj je to? Pridrdral je vlak, ustavil se je. Nikogar ne puščajo na peron. Naveličali so na vojaško stražo, kriče, plakajo, kolnejo — nič ne pomaga. Vlak je odšel. Dva dni smo čakali, pred nosom je odšel vlak; naslednji dospel je čez tri dni. Kaj pa sedaj? Stopil sem k poveljniku postaje.

"Slišite, tovariš komendant, kaj naj počnem? Imam vozni listek do Petrograda, plačal sem tri in pol milijona, pa mi ne dovolite niti ogledati si vlak! Kako naj potujem?"

"Kaj me briga! Potuj kakor hočeš. Izvršujem samo povelje." Rešil nas je — zopet rešil — konduktor tovrnega vlaka. — "Pomazali" smo, vzel nas je v brigadni vagon. Odpeljali smo se.

Tri dni smo "manevrirali" do Novo Nikolajevska, na postajah semtja, tja-sem, škripljejo koleasa, udarja lokomotiva, burja tuli. V Novo Nikolajevsku smo zlezli iz vagona. Na postaji strah in groza. Evropejec, ki ni videl, ne verjame. Ljudje se valjajo po tleh. Cunje, vreče, čajniki, lonci, blazine, odeje, ženske, moški, otroci — vse se je zmešalo v temno-rjavo, mrtvo-živo maso. Ne razločijo, kaj je živo in kaj mrtvo. Vse je živo. Vsi ležejo z rokami pod pazduho, praskajo se po trebuhu, za vratom in otrtalo nekaj proč.

"Uš in socializem sta nerazdružljiva," je dejal Ljennin.

Družina: mož, žena in štirje majhni otroci. Dvajset vreč, kup cunj, velik čajnik — vse njihovo premoženje. Prihajali so se odnekod, hoteli so se preseliti v drugo vas, prišli so na glavno progo — tu pa je konec. Nikamor več. Dvakrat je vsa družina obšla od pegavice, dvakrat so jih odpeljali v bolnico, iz bolnice nazaj, in tu sede. Zjutraj se napijejo vroče vode, prigriznejo kosček suhega črnega kruha, proti večeru isto, in čakajo. Zakaj čakajo, kako dolgo bodo še čakali kaj bo potem, ko ne bo več suhega kruha v vreči, kam jih bo vrgla usoda, o tem ruski "mužik" ne premišljuje rad. Štiri mesece so tako sedeli na postaji. Uš in otroci dobesedno prenašale med umazanimi cunjami. Vprašal sem moža, kaj čaka, kaj namerava. Začuden me je pogledal, češ, čudak, kaj si beliš glavo, ko je pa vse tako preprosto.

"Hm, hm, kaj nameravam? — Preseliti sem se hotel, a ne gre tako hitro. Bomo pa se potrpeli. Nič ne de. Časa je dovolj." — Hladnokrvnost in potrpežljivost ruskega muža nimata primera na svetu.

V kotu sedela na ogromni vreči starka. Sključila se je, oči je uprla v podobo matere božje na steni brezboja usta šepetajo molitev, zgubana brada se trese, desna roka meri venomer križe od čela do prs in od desne do leve rami. Trilo telo starke drhti sredi umazanih cunj, duh pa tava nekje v višavah.

V drugem kotu sedi parček. — Dekle je ovilo z levo roko vrat mladenčca, z desno ga boža po licu, šepeta mu nekaj na uho. — Smehljaj sreče odseva na mladih licih. Še v drugem kotu stojita dva bradata kmeta v pozni rokoborec, žugata si s košenimi pestmi, krepke ruske kletve oznanja jo nevihto.

Večja postaja v Rusiji je bila od nekdanj predvsem pa je danes, majhen svet zase. Tu se spi in sanja, kosi in večerja, moli in preklinja, ljubi in sovraži, upa in obupuje, rodi in umira. Ni čudno, da so boljševiski organizirali na vseh večjih postajah agitacijske klube. Če ima agitacija sploh kje uspeh, ga ima prav gotovo na postajah. Kajti potnik, ki je obsojen na večmesečno življenje na postaji (to je seveda samo boljševiska posebnost), si pač tupa-tam rad privošči navdušen govor in zasanja o zlati bodočnosti, ko bo letal po zraku.

Z "manevri" smo se poslovali, kam pa sedaj? Bog Kranjca ne zapusti, pravijo pri nas. Pa pomeni se tupa-tam tudi Bosna in umili. Odsila sva s prijateljem iz "mirne Bosne" pred sibirsko vlado, za božjo voljo vsa prosila naj se naš usmili, da ne zmrzneva v Sibiriji. Pomagalo je, tudi med boljševiski so usmiljena srca. Dobila sva odlok.

"Poveljniku postaje. Na vsak način preskrbeti tri mesta v pošt-nem vlaku do Petrograda."

Ura, na konju smo! Poveljnik je pogledal, prikimal je. Lepo je povedano, samo ne vem, kako bo izpolnjeno. Prišel je vlak. Kot muhe so ga oblepili ljudje. Na stopnicah, na strehi, med vozovi, povsod vise. Atakirali smo, kakih dvesto srečnih se je ujelo nekje za streho, drugi so ostali. Čakali smo še tri dni. Odeja je šla med tem na trg, zadnje perilo, ki sem ga šel imel v nahrbtniku, je šlo na trg, raztrgani čevlji so se izpremenili v kos črnega kruha, o-

stal sem v ogromnih "pitah". Prišel slodeči vlak. Prijatelj je zlezal po glavah, za njim sem zlezal jaz, potegnili sva za seboj ženo, bili smo rešeni. Na hodniku smo se postavili, na eni strani je bilo odprto, pa nič ne de. Srečni smo bili, da lahko stojimo, čeprav je brila burja okrog. Vlak je odšel. Zunanji so se prijeli, vise na stopnicah. Burja tuli, snežinke so zgostile ozračje, noč. Kriki, strahni kriki.

"Joj, usmiliti se, ozebam, padamo, pustite nas v vagon!" Mi pa se ne moremo ganiti. Kriki oslabevajo, burja jih duši, ljudje padajo, vlak drvi. Na prihodnji postaji ni bilo nobenega. Izgubili smo jih med potjo. Na novi postaji pa so se prijeli novi zopet vpili, prosili, zamrzovali, padali... Strašno!

Omsk. Prestesti na severno progo. Na postaji se valjajo potniki, iščejo nekaj pod obleko, pri-našajo kipjato (vroča voda), pi-jo čaj, spe, vstajajo, begajo. Tu si je treba preskrbeti v blagajni številko vagona. Aha, torej je vendan red! Postavili smo se v dolgo vrsto čakajočih ob štirih zjutraj, ob dveh popoldne se je odprla blagajna, dobili smo številko vagona. Hitimo na peron. Sem-tja, vlak stoji, našega vagona ni. Prvi udarec zvončka. Krik kletve. Kje je vagon? Vlečejo ga od nekod. Prišli so ga. Trkamo na okna, razbijamo po vratih, vse zaman. Vagon je zaprt. Skozi okno je pomolil glavo človek v čepici:

"Kam lezeš, mater ti...! Počakaj, da pometem v vagonu!"

Drugi udarec zvončka. Krik se izpreminja v tuljenje, kletve režejo uho. Mož v čepici odpira, samo na eni strani. Planila sva s prijateljem, prtljago in ženo sva pustila zunaj, s pestmi sva razsekala pot, zlezla sva v vagon. Za nama je prodrlo čez kakih petnajst oseb. Vsi brez prtljage. — Tretji udarec zvončka. Vlak odhaja. Žena s prtljago zunaj, mi dva se peljeva, mati je zlezla v vagon, otrok je ostal na postaji, otrok je v vagonu, mati kriči na peronu za njim. Skočila sva na hodnik, tam stoji rdečearmejec z revolverjem v roki. "Kam lezeš, mater tvojo... Vlezel si, zdaj poj-ti!"

Pred mostom preko Irliša vozi vlak počasi. Skočila sva iz vagona in hitiva nazaj. Žena sedi na peronu in joka. Polovico prtljage so ji medtem pokradli, ni ji bilo do tega, bala se je za svojo usodo. Všeč ji je bil, ubožici, krepki Bosanec, pa bi ga ne bila rada izgubila. Pobrli smo ostanke svo-je prtljage in odšli nazaj v čakal-nico. Kmalu so se vrnili tudi ostali potniki iz nesrečnega vagona. Na bližnji postaji so izstopili — prtljago so imeli vsi še v Omsku — vrnilo so se peš. Pravili so, da je administracija na bližnji postaji pomestila v vagon šestdeset špekulantov, ki so vozili razno blago v Moskvo in Petrograd.

"Pomazali" so, plačali so ne-kaj stomilijonskih bankovcev in dobili so cel vagon. Mi pa smo ostali na postaji lačni, raztrgani, umazani, obupani. Tam v sovjet-skem raju je nastala nova stran-ka "nepom", kar pomeni "ne po-mažeš, ne potuješ".

S sledečim vlakom smo se od-peljali. Med potjo smo izgubili pet vagonov, med njimi medna-rodni. Osi so se vzele. Nimajo, s čim da mažejo. Železničarji so postali pravi kemiki. Izpreminja-jo olje v žganje. Prodajajo olje "pod roko", kupujejo žganje, mažejo grla, osi pri potniških vla-kih pa gore. In tako povsod. Ko-rupejla, fatvine in uničevanje na-rodne gospodarstva je doseglo v Rusiji svetovni rekord.

VABILO.

New York, N. Y.

Tem potom se v ljudno vabi vse rojake in rojakinje v New Yorku in okolici k igri "Divji lovec", katero priredi pevsko in drama-tično društvo "Demovina" v ne-deljo 12. novembra v dvorani na 62 St. Mark's Place v New Yorku. Začetek točno ob 5. popoldne. Ker je ta igra ena najlepših, kar jih nudi slovenski oder, zato je vabi-mo vse rojake in rojakinje, naj ni-kdo ne izostane biti navzoč pri tej predstavi. Po igri prosta zabava. Za okrepčilo bo skrbel Odbor.

(3x 1,68—11)

HALLOVA LJUBICA — MRS. ELEANORA MILLS.

To je ena zadnjih slik mežnarjeve žene in cerkvene pevke Eleanore Mills, katero so našli umorjeno zaeno z duhovnikom Hallom v New Jersey. Morilna zadeva še ni pojasnjena in najbrže še tako kmalo ne bo.

Narodnost prebivastva amer. mest.

(Foreign Language Information Service Jugoslav Bureau.)

Ljudsko štetje v družinih državah našteva materinsko oziroma narodnost le belokožnih tu-jerodcev in onih, tukaj rojenih Amerikancev, katerih starši (ali vsaj eden izmed staršev) so bili tu-jerodci. Z drugimi besedami, statistika o narodnosti oziroma materiščini se tiče le prve in druge generacije priseljenstva, takozvanega "foreign white stock". Tu-jerodci so klasificirani po svo-ji materiščini in njihovim sinovi po materiščini staršev.

Prebivalstvo mesta Boston je po ljudskem štetju od leta 1920 znašalo 48.000 ljudi; od teh je bilo belokožcev 730.485. Izmed teh poslednjih je le 181.811 Ame-rikancev, katerih oba starša sta se tudi že rodila v Združenih drž-avah. Vsi ostali so ali tu-jerodci (238.919) ali pa rojeni od tu-jerodnih staršev (238.241) oziroma vsaj eden izmed staršev je bil tu-jerodec (71.514). Percentualno bi se prebivalstvo Bostona tako razdelilo: skoraj 33 odst. tuje-rodeev, čez 42 odst. tukaj roje-nih staršev in le skoraj 25 odst. Amerikancev, katerih oba starša sta se že rodila v Združenih državah.

Izmed tu-jerodcev in njihovih otrok prednjačijo po materiščini Angleži in Irci, potem sledi-jo postopno Italjani, Židje, Nem-ci, Rusi, Švedi itd.

Jugoslovani so navedeni po ma-teriščini kot Slovenci in Srbo-Hrvat; Slovencev je 140 in Srbo-Hrvatov 101.

Kar se tiče mesta Buffalo, je tam razmerje "starih" Ameri-kancev nekoliko bolj ugodno, kot v Bostonu. Vse prebivalstvo me-sta Buffalo znaša 506.775 prebi-valcev, od katerih je 502.042 belo-kožcev. Izmed teh je 336.907 tu-jerodcev in njegovih tukaj roje-nih otrok. Razmerje bi bilo sle-deče: čez 24 odst. tu-jerodcev, skoraj 43 odst. tukaj rojenih od tu-jerodnih staršev in skoraj 33 odst. tukaj rojenih Amerikan-cev, v katerih oba starša sta se že rodila v Združenih državah.

Izmed tu-jerodcev in njihovih otrok prednjačijo po narodnosti Nemci; na to sledijo postopno Angleži in Irci, Poljaki, Italjani, Židje, itd.

Od Jugoslovancev je navedenih 339 kot Slovenci in 518 kot Srbo-Hrvat.

Vseki Slovanov v mestu Buffa-lo je bilo 89.181.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKEI DNEV-NIK V ZDA, DRŽAVAH

Zmanjšanje otroškega dela le navidezno.

Poroča Karl M. Elias.

Značilno zmanjšanje števila o-trok v starosti med desetim in petnajstim letom, zaposlenih v industrijah, kot kažejo ravno-kar objavljene številke cenzusa za leto 1920, je bolj navidezno kot pa resnično, soglasno v dr. Alba Edwardsom, izvedenem trgov-skega departamenta. Vprašanje o-troškega dela bo ostalo problem še naprej in to še v večji meri vsled odločitve najvišjega sodi-šča Združenih držav, kljub opti-mističnim številkam cenzusa za leto 1920.

Število dečkov in deklic, zapo-slenih leta 1920, je znašalo so-glasno s cenzusom, 1.060.858, kar predstavlja zmanjšanje za skoro en milijon v primeri s številom zaposlenih otrok leta 1910. Cen-zus ali štetje leta 1910, pa se je završilo sredi aprila, ko je bilo spomladansko delo na farmah na svojem višku in ko so vsi farmer-ji prosili za pomoč. To je ravno okoliščina, ki skoro popolnoma uničuje vrednost cenzusa iz leta 1920. V primeri s štetjem deset-let poprej. Januarja meseca je namreč število delavcev na far-mah najmanjše in ob tem letnem času je bilo zaključeno štetje iz leta 1920.

Vrjetno je, — pravi dr. Ed-wards, — da niso bili številni o-troci, ponavadi zaposleni kot far-merski delavci, na delu ob času štetja ter jih vsled tega tudi niso spisali kot zaposlene. To velja prav posebej glede otrok, ki ži-ve na domačih farmah. Zapiski kažejo, da niso bili ti otroci za-znamovani niti kot šole obiskujo-či, niti kot dobičkanosno zaposle-ni.

Otroško delo se je zmanjšalo v večini osem in šestdesetih mest, ki štejejo več kot 100.000 pre-bivalcev. Le šest mest kaže pove-čanje števila zaposlenih dečkov in deklic. V mestih, ki imajo od 25.000 do 100.000 pre-bivalcev, je bila proporcija zapo-slenih dečkov leta 1920. večja kot pa v mestih, ki štejejo nad sto tisoč prebivalcev.

Eno najbolj značilnih zmanj-sanj otroškega dela je opaziti v ro-vih in kamenolomih, v katero vrsto spadajo tudi petrolejski, plinski in solni vrelci.

Delno zmanjšanje otroškega de-la pripisuje dr. Edwards deloma povečanim postavnim omejitvam, bolj strogim določbam glede obi-skovanja šol in bolj strogu iz-vedenju te vrste postav.

Vrjetno je tudi, — piše on, — da je velik ljudski odpor pro-ti otroškemu delu zmanjšal nage-njenje podjetnikov, da sprejme-jo na delo otroke in mladoletne.

Papirna industrija v Sloveniji.

Dr. C. Pavlin piše:

Obilica vodnih sil, premoga in lesa je pozaj za razvoj papirne in-dustrije. Ker je na vseh teh stva-reh Slovenija zelo bogata, je na-ravno, da segajo početki te in-dustrije — grane v Sloveniji daleč nazaj. Papirna industrija v Slove-niji je danes tako razvita, da na-pravlja s svojimi izdelki vso dr-žavo lezavisno od inozemstva, kar se tiče potrebščine na papirju. Vsekakor je to važno za stanje naše kulture. Izmed 7 tovarn v Ju-goslaviji, ki se bavijo z izdelova-njem papirja, jih je v Sloveniji 5. Največje tvornice so podjetja tvrdke "Združene papirnice Ver-že, Gorjane in Medvode, delniška družba Ljubljana", ki je, osnova-na takoj po prevratu, prevzela vsa jugoslovanska obratovališča tvrdke Leykam-Josefthal, A. G. für Papier- und Druckindustrie.

Družba ima sedaj delniško glavnico 40 milijonov kron, ki se bo še v tem letu povečala na 50 milio-nov kron. Tvrdka ima v svoji lasti štiri tovarne, in sicer sedanemu času primerno najmodernejše o-premljeni papirnici Verže in Jani-zija, dalje papirnico, tovarno ce-luloze ter brusilnico v Medvodah. Za pogon pronačedenih dveh pa-pirnic poseduje družba z najno-vejšimi stroji opremljeno vodno električno centralo na Fužinah, ki je po svojih vodnih zgradbah edi-na svoje vrste v Jugoslaviji.

V teh papirnicah so zaposleni sedaj štiri papirni stroji, kojih kapaciteta znaša mesečno 100 va-gonov raznih papirjev.

Brezlesni pisarniški, pisarni, ti-skovni in konceptni papir, papir za pisalne stroje, "bankpost" pergamentni karton in risalni pa-pir, brezlesni dokumentni kon-cept, nebeljen lesni konceptni pa-pir, rotacijski tiskovni papir, sred-nji tiskovni papir, ovojni pa-pir iz čiste celuloze, razni kuler papir ter dopisni karton tvorijo najbolj običajne izdelke podjetja, ki jih razpečava po vsej Jugosla-viji.

Podjetje pa je v stanu izdelo-vati sploh vse vrste papirja ter za-laga tudi državne poštno in želez-niške urade z brzojavnimi zviki in Menpejsko upravo s papirjem za cigaretno ustnike.

Vsled svoje dobre organizacije je bilo družbi mogoče povečati od časa prevzema sem svoje obrate bistveno. Glede sirov za izdelavo papirja je bilo podjetje kot bivši del družbe Leykam-Josefthal na-vezano na inozemstvo, ker v last-nih obratih v Gorjanih in Med-vodah ni moglo producirati dosti celuloze in lesovine. Združene pa-pirnice so si že od svojega postan-ka sem stavile kot prvi cilj, na-praviti se tudi v tem pogledu ne-zavisnim od inozemstva. Delno se je približala družba izvedbi tega programa s tem, da gradi sedaj v Večvah novo najmodernejše opre-mljeno velebrusilnico, koje kapaci-teta bo zadostovala potrebni njem obratov po lesovini. Ko bo ta do-vršena, si zgradi družba še svojim potrebam odgovarjajočo tvornico.

za celulozo. V vseh družbenih o-bratih je zaposlenih danes nad 50 uradnikov in mojstrov ter preko 800 delavcev.

Po svojih specialnih izdelkih je znana tvornica za papir Bratov Platinik v Radečah pri Zidanem mostu. Podjetje je osnovano že okoli leta 1800, in je najstarejša papirnica v Jugoslaviji. Specialne izdelke podjetja tvorijo doku-mentni papirji in papir za izdelo-vanje kart, ki jih tvrdka uporaba v svoji tovarni za igralne karte na Dunaju. Papirnica proizvaja mesečno do 5 vagonov najfinejših papirjev.

Sladkogorska tovarna lesovine in lepence, družba z o. z. s sede-žem v Mariboru, je najmlajša to-varna, ki se je uredila deloma za papirno stroko. Proizvaja le lesni ovojni papir, in sicer mesečno o-kroglo 15 vagonov ter zaposluje okoli 150 delavcev.

Podrejenega pomena je Tovarna za ovojni papir v Zrečah, štajer-skem delu Slovenije, koje produk-cija je le malenkostna.

Dokler se ne napravi domača papirna industrija glede sirov in povsem neodvisno od inozemstva, je njeno stalšče napram inozem-stvu zelo težko, ker mora plače-vati za sirovine in polfabrikate, kakor celuloza in lesovina ino-zemstvu eksportne cene, ki včasih skoro dosegajo konkurenčne cene inozemskih podjetij za gotove pro-izvode. K temu pride še neznatna uvozna carina, ki naravno po-spešuje uvoz inozemskega blaga, domača papirna industrija še u-spevati, je razveseljiv znak njene zdrave podlage ter dobre organi-zacije. Čim bi jo pa tuja indus-trija mogla ubiti, je naravno, da bi zahtevala tuja industrija tudi za gotove fabrikate visoke eksportne cene, kakor jih zahteva sedaj za polfabrikate.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom "Glasa Naroda" v državi Ohio naznanja-mo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMČIČ.

kateri je pooblaščen nabirati na-rečnino za naš list, zatoraj proš-mo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

Doctor Moy je uspešno zdravil na-duhu, božastne na-pade, padavice, za-straževanje, krivi, valed zaprtja, sredne jetrne, ledne in pljučne bolezni; bo-lezni v želodcu, gla-vi ali hrbtu; bole-zine v prsih, unete oči, roke, noge ali brsti; otekline, rev-matizem; kožne bo-lezni, srbečico, ogr-ze, oslabelost, moške ali ženske bolezni ali slabo kri; brez operacije v najkraj-šem času po najnižji ceni.

Urade ure: ob delavcih: od 9. do polne do 6. zvečer.
Ob nedeljah in praznikih: od 9. do polne do 1. popoldne.

DOCTOR JIN FUEY MOY
308 GRANT STREET
PITTSBURGH, PA.

Ne odlašajte do zadnjega časa.

BOŽIČ, — praznik veselja in lepih spo-minov se približuje. Vemo, da se bodo naši rojaki v Ameriki, kakor prejšnja leta tako tudi letos spo-minjali svojih v stari domovini po mogočnosti s kakim denarnim darilom.

Ako hočete biti sigurni, da bo Vaša pošilja-lev po najnižji ceni obračunana in v pravem času izplačana, Vas vabimo, da se obrnete na nas.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street - New York, N. Y.

Časno zastopstvo JADRANSKE BANKE.

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

40

(Nadaljevanje.)

— Dobro, — je rekel ošabni pustolovec po angleški in brez nadaljnega povabila je vzel stol ter sedel za špehasto mizo. — Moje ime, — je informiral tri moše, ki so se ozirali nanj precej začudeno, — je Levasseur. Gotovo ste že čuli o meni.

Res so že čuli. Poveljeval je privatirki dvajsetih topov, ki se je zasedla v pristanu pred enim tednom. Njegova posadka je obhajala večimoma iz francoskih bukanirjev iz severne Hispaniole, mož, ki so imeli dosti tehtnega povoda sovražitosti Špance z intenzivnostjo, ki je presegala celo ono Angležev. Levasseur jih je privedel nazaj na Tortugo s prilično uspešno križarenja. Trebalo pa bi več kot pomanjkanje uspeha, da se potlačijo nevrjetno nečimurnost tega človeka. To je bil divji in prepirljiv pijanec in kartac, kojega sloves kot morskog ropar je bil velik celo med divjimi člani Bratovščine ob obali. Užival pa je tudi sloves neke druge vrste. Na tem razuzdanem pustolovcu je bilo nekaj, kar je bilo posebno mikavno in vabljivo za ženske. Kapitanu Bloodu se ni zdelo prav nič čudno, da se je javno postavljala s svojo srečo pri ženskah. Bolj čudno pa se mu je zdelo, da je nekaj dejanski pozitivnega za tem bahanjem.

Krožila je namreč govorica, da je celo gospodična d'Ogeron, guvernerjeva hčerka, podlegla divji mišnosti tega človeka in da je šel Levasseur v svoji drznosti celo tako daleč, da je naprosil njene očeta za roko hčerke. M. d'Ogeron mu je dal edini mogoči odgovor. Pokazal mu je namreč vrata. Levasseur je odšel ves razkačen ter si prisegel, da bo postala gospodična njegova žena kljub vsem očetom krščenstva in da se bo M. d'Ogeron še britko kesal, da ga je razžalil na tak način.

Ta mož se je sedaj vsilil kapitanu Bloodu s predlogom, da skleneta zvezo ter mu ponudi ne le svoj meč, temveč tudi svojo ladjo ter moše, ki so jadrili za njó.

Pred ducat leti, ko je bil star komaj dvajset let, se je vozil Levasseur z ono zverjo v človeški podobi, L'Ollonais-om in njegova poznejša dejanja so delala čast šoli, v kateri je bil vzgojen. Dvomim, da je bil v onih dneh med brati ob obali kak večji lopov kot je bil bil Levasseur.

Čeprav se mu je gabil, je moral kapitan Blood vendar priznati, da kažejo predlogi tega človeka drznost, domišljijo in iznajdljivost in da bi se skupno lahko lotila operacij večjega obsega kot je bilo mogoče vsakemu zase. Višek Levasseurjevega predloga je bil pogon na bogato mesto Maracaybo. Priznal pa je, da bi bilo treba za tako podjetje najmanj šeststo mož in šeststo mož ni bilo mogoče spraviti na dve ladji, katerima sta sedaj poveljevala. Vprizoriti bi morala vsled tega uvodna križarenja in eden izmed ciljev teh križarenj naj bi bilo zajetje nadaljnjih ladij.

Ker mu ta človek ni bil povšeči, se ni hotel kapitan Blood takoj obvezati. Ker pa mu je bil predlog sam všeč, je izjavil, da bo razmišljal o njem.

Hagthorpe in Wolverstone, ki nista delila Bloodove osebnosti mržnje do Francoza, sta pozneje neprestano pritiskala nanj in konec vsega tega je bil, da sta Levasseur in Blood po preteku enega tedna podpisala pogodbo ob enem z izvoljenimi zastopniki z obeh strani, kot je bil pač običaj takrat.

Členi te pogodbe so vsebovali med drugim tudi skupno določbo, da bi se morala natančno seznaniti vsega plena v slučaju, da bi se ladij lotili in da ohrani ladij, ki je vzela plen, tri petine vrednosti zajetega blaga, dočim mora dve petini izročiti svojim za vezanikom. Ta plen naj se pozneje razdeli med častnike in posadke obeh ladij. Nadalje so vsebovali člani vse določbe, ki so bile takrat običajne, med drugim tudi klavzulo, naj se obesi vsakega člana posadke, ki bi prikril katerikoli del plena, kojega vrednost bi znašala več kot en španski peso.

Ko je bilo vse uravnano, so se pripravili za odhod na morje in na večer odpotovanja je Levasseur le za las ušel smrti pri romantičnem poskusu, da prepleza zid guvernerjevega vrta ter se še enkrat poslovi od zaljubljene gospodične d'Ogeron. Odnehal je od svojega sklepa, ko so stražniki guvernerja dvakrat ustrelili nanj ter prisegel, da se bo poslužil povsem drugačnih in korenitih sredstev, ko se vrne s potovanja.

V oni noči je spal na krovu svoje ladje, kateri je dal ime La Foudre in naslednjega dne je sprejel obisk kapitana Blooda, katerega je norčavo pozdravil kot svojega admirala. Iree je prišel, da uravna gotovo končne podrobnosti za slučaj, da bi se lotili obe ladiji, namenoma ali vsled nezgode. Združili naj bi se čimprej kot mogoče zopet na Tortugi.

Nato je povabil Levasseur svojega admirala na kosilo in skupno sta bila na uspeh ekspediciije. Ko sta se lotila, je bil Levasseur tako pijan kot je bil mogel biti in kljub temu še ohraniti trohico pameti v svoji glavi.

Konečno, proti večeru, se je vrnil kapitan Blood na svojo veliko, lepo ladjo.

Sreče mu je bilo nekam težko. Rekel sem, da je bil dober presojevalec ljudi in njegova sodba glede Levasseurja ga je polčila s tugo, ki je postajala večja čim bolj se je bližala ura odpotovanja. To je tudi pojasnil Wolverstonu, s katerim se je sestel, kakor hitro je prišel na krov Arabelle.

— Ti si me pregovoril, da sem sprejel pogodbo. Presenečen bom, če se bo kaj dobrega izemilo iz te zveze.

Velikan je obrnil svoje edino oko ter siknil:

— Zavili mu bomo vrat, temu psu, če bo kaj izdajstva.

— Gotovo, če bomo imeli priliko za kaj takega. — Nato pa je pustil zadevo na strani ter rekel:

— Odjadrali bomo jutraj, kakor hitro se pojavi oseka.

Nato je odšel v svojo kabino.

Štirinajsto poglavje.

LEVASSEURJEVA JUNAŠTVA.

Moralo je biti nekako ob deseti uri naslednjega dne, celo uro pred časom, določenim za odjadranje, ko je prišla k jadrnici La Foudre neka kanoa, iz katere je stopil Indijanec mešane krvi ter splezal po lestevici navzgor. Obleden je bil v hlače iz neustrojenega usnja in kot suknja mu je služila rdeča ogrinjata. V rokah je nosil sporočilo za kapitana Levasseurja.

Kapitan je razgrnil pismo, katero so umazane roke Indijanca že strašno pomazale in zmečkale. Pismo je imelo naslednjo vsebino:

— Moj ljubljani: — Jaz sem na krovu nizozemskega briga "Jongvrow", ki se pripravlja na odhod. Ker naju hoče ločiti za vedno, me pošilja moj okrutni oče v Evropo, k

svojemu bratu. Prosim te, reši me. Reši me, moj ljubljani junak. — Tvoja obupana Madeleine, ki te ljubi.

Virlo ljubljani junak je bil ginjen v dno duše od tega strastnega poziva. Njegov pogled je splaval preko zaliva do holandske jadernice, o kateri je dobro vedel, da bo skoraj odplula proti Amsterdamu s tovorom kože in tobaka.

Vedel je mesto, kjer je stala, a sedaj je ni zapazil nikjer med ladjami v tem ozkem, skalnatem pristanišču. Stavljal si je vprašanja v svojem duhu.

V odgovor pa mu je Indijanec pokazal približno eno miljo daleč na morju jadra, ki so blestela v jutranjem solncu.

— Tam gre, — je rekel.

(Dalje prihajajo.)

Boljševiki in turški nacionalisti.

Mrtvi vstajajo. Ogromna se vzhodu. Ako sodimo po zadnjih poročilih, še bolj pa če pomislimo, kje tiči jedro boljševiške zunanje politike, pridemo do prepričanja, da Moskva v današnjih dogodkih ni tako daleč od Angore kot na zemljevidu. Da so dogodki v Orientu v tesni zvezi s spremembo taktike komunist. stranke, ni dvoma. Premagana, iz Evrope izgnana Turčija koketira zopet s posestjo Tracije in Carigrada. Turčija koketira, Rusija alarmira. Cilj opravičuje sredstva, to je stališče boljševikov. Zakaj bi ne izkoristili Turčije in drugih orijentalnih turškemu sodnih narodov, ako bi bil s tem nanesen težek udarec angleškemu gospodarstvu v kolonijah. Zdi se, da povratek Turkov v Evropo ne igra velike vloge samo v življenju balkanskih držav, temveč njen pomen leži še neke drugje. Po najnovejših poročilih Rusija forsira zbiranje svoje armade na Kavkazu, pošilja delegata h Kemalu in se pripravlja organizirati "vzhodno veliko antanto". Kot protiutež zapadne antante, kot prvo realno silo v borbi proti kapitalu. Turška, Perzijska, Buharska, Afganistan, Mongolija in slednjič Kitajska, s katero je sovjetska vlada že dalje časa več ali manj v zvezi, to bi bil kosček, ki bi ga ne mogel pogoltniti niti Anglež. Angleška diplomacija stoji pred težko nalogo, in ako ne bo postopala skrajno oprežno, se lahko dogodi, da postanejo otroci nezvesti svoji materi, da bodo narodi, ki so v času evropske vojne na francoskih in drugih bojiščih rešili angleško moč in nadvlado, to moč svoje krušne matere pri novi politični konstelaciji, še ne razbili, pa vsaj omajali. Glavarji boljševiškega gibanja v Rusiji, ki so komunisti samo še na papirju, ki so evolucijonirali do popolnega priznanja osebne lastnine in vračajo Rusijo eksploataciji inozemskega kapitala, lahko postanejo pri ugodnem političnem položaju tudi agresivni imperijalisti. Da se obdrži na svojem današnjem položaju, bodo uporabili vsa sredstva, izkoristili bodo nekulturne orijentalne narode, da dosežejo glavni cilj, — uničenje najmočnejšega sovražnika — Angležke.

Kako se bodo dogodki razvijali na vzhodu, izbruhne li vojna ali ne, to je danes vprašanje, na katero še ni mogoče odgovoriti. Javno pa je, da bo Rusija storila vse mogoče, da bo imela Turčijo čim več koristi od svoje zmage. Naj izbruhne vojna ali ne, jasno pa je že sedaj, da sovjetska Rusija pri odločitvi orijentalnega vprašanja ne bo ostala pasivna. Kaj bo dosegla, ne vemo, ni pa dvoma, da bodo njene oči v bodoče obrnjene na vzhod in da bo glavna baza boljševiške agitacije prenešana iz zapadne Evrope med vzhodne narode in ni izključeno — če ne bo evropska diplomacija dovolj previdna — da bodo tla tu bolj rodovitna, kot v Evropi. Najnovejša izjava Čičerina, v kateri pravi vodja sovjetske zunanje politike, da pomeni zmaga Turčije velik uspeh osvoboditve gibanja orijentalnih narodov in da veče kmetsko-delavsko Rusijo globoka medsebojna simpatija in tesna družba z narodi, borečimi se za svobodo, priča jasno, da je sovjetska zunanja politika krenila na novo pot. Ta politika lahko postavi Evropo pred novo veliko nevarnost — močno zvezo orijentalnih narodov, ki bi lahko postala pod vodstvom Moskve za Evropo usodepolna. Komunistična stranka v Rusiji bi izkoristila zmago volje in instinkta turškega nacionalizma, turški Mu-

ROYAL MAIL

NARAVNOST V CHERBOURG — HAMBURG

Velik, moderen parnik na tri vijake. "ORDUNA" odpluje 25. nov.

To bo izborna vožnja za one, ki hočejo biti par tednov pred Božičem v stari domovini. Vse zaprte, privatne kabine.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
26 BROADWAY NEW YORK
ali pa pri lokalnih agentih.

solini lahko postane orodje v rokah moskovskega internacionalnega štaba.

Črnogorski veleizdajniki.

Cetinjsko sodišče je obsodilo zaradi veleizdaje Krsto Vujovića, bivšega črnogorskega poročnika na tri leta težke ječe, bivšega črnogorskega kapetana Rajkovića na eno leto, Nikolu Perutovića na osem mesecev, Srdjana Maričevića, Miloša Perutovića in Špiru Stojanovića na 5 mesecev težke ječe.

ZGLASI NAJ SE

JANEZ PERUŠEK, doma iz Kotla, fara Velike Lašče, Jugoslavija, v uredništvu Glasa Naroda, kjer je za njega pismo iz starega kraja od svaka Matevca Žnidaršiča in je velike važnosti

Ako želite dobiti sorodnike ali znance iz stare domovine, pišite nam prej za pojasnila, ker številno priselencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubno zneske v ameriškimi dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Na novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam sediti opredeljeno izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej imate denar v ameriškem valutu, bo isti potem čeka ali nakazila, ga banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Morda se je pa pri sestavi omejenega odredbe vstopala potreba izločitve v toliko, da zamoremo za stranke, ki imajo potovati v Ameriko, avstrijsko in izplačati v ameriškem dolarju, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubno zneske. Ameriški denar se izplača izproti predložitvi potrjenega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvajamo izplačila v ameriškem dolarju.

Na nakazilni ali naročilnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriškem dolarju. Poteg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— do \$ 50.— pr. \$ 1.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50.— do \$ 100.— pr. \$ 2.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 100.— do \$ 250.— pr. \$ 3.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 250.— pr. \$ 4.—.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja
Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. novembra: Mauretania, Cherbourg.	5. decembra: Taormina, Genoa. President Wilson, Trst.
9. novembra: Seydlitz, Bremen.	6. decembra: York, Bremen. Tuscania, Dubrovnik in Trst.
11. novembra: Homer, Cherbourg; Argentina, Trst.	9. decembra: Homer, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.
14. novembra: Aquitania, Cherbourg. America, Cherbourg in Bremen; Ryndam, Boulogne.	11. decembra: Roussillon, Havre.
15. novembra: France, Havre.	12. decembra: Berengaria, Cherbourg.
18. novembra: Antonia, Cherbourg.	13. decembra: Paris, Havre.
21. novembra: Berengaria, Cherbourg. Volendam, Boulogne.	16. decembra: Majestic, Cherbourg.
22. novembra: Hannover, Bremen. Paris, Havre.	18. decembra: Mauretania, Cherbourg.
25. novembra: Majestic, Cherbourg; Seythia, Dubrovnik in Trst.	20. decembra: Seydlitz, Bremen.
28. novembra: Georg Washington, Bremen. Mauretania, Cherbourg.	21. decembra: Antonia, Cherbourg in Hamburg.
29. novembra: Saxonia, Cherbourg in Hamburg.	23. decembra: Ryndam, Boulogne.
	28. decembra: Colombo, Genoa.
	30. decembra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.
2. decembra: La Savoie, Havre; Noordam, Boulogne.	2. januarja: Olympic, Cherbourg.
4. decembra: Aquitania, Cherbourg.	11. januarja: Argentina, Trst.

CUNARD & ANCHOR

Dva velikska parnika, kurjena z oljem
NARAVNOST V TRST

Razkošne kabine tretjega razreda z 2. 4 in 6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadilnice in počivališča. Zaprt krov z asfentom. Domača kuhinja. Vino brezplačno. Domača udobnost. Brezskrbnost. Ugledno potovanje.

Istotake preo Cherbourg v osmi dneh v Jugoslavijo odplujejo vsak tork.

AQUITANIA MAURETANIA BERENGARIA

SCYTHIA NOV. 25 TUSCANIA DEC. 6

Za karte in informacije vprašajte pri najbližjem agentu.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovići, Jelaš, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA

NEMŠKA AVSTRIJA

Trst, Opaki, Zadar.

Dunaj

IZVRŠUJEMO hitro in po meri denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izdajamo čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačilne na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO posredno t. železniške vozne listke na vse kraje in za vse vrste. (Vidi vprašanje kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v stare domovine in se nahajate v New Yorku, se Vam to izplačalo, ako se zglasite glede vreditve vaših denarnih rezerv pri ravnanstvu naše banke v prvem nadstropju brez odra na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morda kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Frank Sakser State Bank

Rojaki, izrežite ta oglas!

NAROČILO.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York

Priloženo dobite 50 centov, za katere mi pošljite slavni roman Berte pl. Suttnerjeve "STRAHOTE VOJNE". (Doli z orožjem).

Ime

Naslov

Praktični Računar

Priročna žepna knjižica, ki ima vse kar je v kupitji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi za izračunjenje obresti.

Knjižica je trdo vezana, stane
75c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street : New York